

för allehanda offentliga skådespel. — *b*) Den der åskådande församlingen. — 2) (nu) *a*) Ridbana, der konstberidare gifva sina föreställningar. — *b*) (geol.) Cirkelrund eller elliptisk plan, omgifven af branta klippor och bergshöjder.

CIRKEL, si'rrkl, m. 2. pl. *cirklar*. 1) (mat.) *a*) Yta, omgifven af en kroklinie, så beskaffad, att alla räta linier, som ifrån en viss punkt inom den (medelpunkten), dragas till densamma, äro lika stora (dessa lika stora linier kallas cirkelns radier). Cirkelyta. — *b*) Sjelfva kroklinien, som omsluter en så beskaffad yta. *Beskrifva en c.*, uppdraga en sådan linie. Kallas äfv. Cirkelomkrets, Cirkelperiferi. Ingår i åtskilliga sammansättningar, såsom Halfcirkel, Höjdcirkel. m. fl.; se dessa. — 2) Verktyg, hvarmed en cirkel uppdrages. Deraf finnas flera slag, såsom Krumcirkel, Stångcirkel, m. fl., hvilka ses på sina ställen. *Upprita en figur med c. Mäta, afpassa med c. Göra något efter c.*, med tillhjälp af cirkel. — *Syn.* Cirkelinstrument, Cirkelverktyg, Cirkelmått. — 3) Cirkelrund bana, krets, ring. *En blomstersäng, som går i c. Ställa stolar i en c.* — 4) *a*) (förr i Frankrike) Församling hos drottningen, af prinsessor, hertiginnor m. fl., som sutto i en krets. — *b*) (fig.) Sällskapskrets. Brukas för denna bem. nästan endast i sammansättningarna: Sällskapscirkel, Umgångscirkel. — 5) (fig. log.) *C. i bevisning*, felaktigt sätt att bevisa, då det, som skulle bevisas, lägges till grund för sjelfva bevisningen. *C. i definiering*, då man i en definition använder samma begrepp, som skulle definieras. — 6) Förekommer i några sammansättningar, hvilka tillhöra tidräkningen, såsom Solcirkel, Måncirkel; se dessa.

CIRKELÅFSKÄRNING, f. 2. Se *Cirkelsegment*.

CIRKELBEN, n. 5. Skänkel på ett cirkelinstrument.

CIRKELBESTICK, n. 5. 1) Fodral till ett cirkelinstrument. — 2) Både instrument och fodral tillsammans.

CIRKELBÅGE, m. 2. pl. — *bågar*. 1) (mat.) Del af en cirkels omkrets. Jfr *Cirkel*. 1, *b.* — 2) Hvad som har formen af en sådan båge.

CIRKELFORMIG, a. 2. Som har formen af en cirkel, som går i cirkel.

CIRKELFOT, m. 5. pl. — *fötter*. Nedersta ändan af ett cirkelben.

CIRKELGÅNG, m. 2. 1) Rörelse, fortgående, fortskridande i cirkel. — 2) (fig.) *C. i bevisning*, se *Cirkel*, 5.

CIRKELHUFVUD, n. 4. pl. — *hufvuden*. Öfra ändan af ett cirkelinstrument.

CIRKELHVALF, n. 5. Hvalf, som bildar en cirkelbåge.

CIRKELINSTRUMENT, ---- mä'nnt, n. 3. o. 5. Se *Cirkel*, 2.

CIRKELLINIE, f. 5. 1) Linie, som utgör omkretsen af en cirkel (bem. 1, *a*). — *Syn.* Cirkel. Periferi. — 2) Linie, som utgör en del af en cirkels periferi: cirkelformig linie. — *Syn.* Cirkelbåge.

CIRKELMÅTT, n. 5. Se *Cirkel*, 2.

CIRKELOMKRETS, m. 2. och

CIRKELPERIFERI, si'rrkperiferi', f. 5. Se *Cirkel*, 1, *b*.

CIRKELRUND, a. 2. Som går i cirkel eller har formen af en cirkelyta. *En c. mur. En c. yta, kaka.* — *Cirkelrundt*, adv.

CIRKELRÖRELSE, f. 5. Rörelse, som fortgår i en kroklinie, hvilken bildar en cirkel, om den fortsättes.

CIRKELSEGMENT, si'rrkseggmä'nnt, n. 5. o. 5. (mat.) Del af en cirkel, som inneslutes af en cirkelbåge och en rät linie, hvilken skär cirkeln. **CIRKELSKÄRNING**, f. 2. eller

CIRKELSNITT, n. 5. (kir.) Inskärning vid amputation, då alla delar genomskäras kretsformigt och vertikalt ända till benet.

CIRKELSMED, m. 5. Handverkare, som tillverkar allehanda jern- och stålverktyg, såsom cirkelbestick, sågar, borrar, mejslar, m. m.

CIRKELSPETS, m. 2. Spetsen af det ena cirkelbenet (se d. o.), hvaromkring det andra kringföres, då man vill uppdraga en cirkel.

CIRKELSTRYKNING, f. 2. (fys.) Sätt att magnetisera stål, då fyra stålstänger läggas i kvadrat, och man förer begge polerna af en magnet öfver dem, från den ena till den andra, flera hvarf rundt omkring. Rättare Kringstrykning.

CIRKELSÅG, f. 2. En rund, tunn, kringomkretsen tandad skifva, som roterar kring en axel.

CIRKELVIS, adv. (föga brukl.) I cirkelform, i cirkel.

CIRKELYTA, f. 1. Cirkelformig yta. Jfr *Cirkel*, 1, *a*.

CIRKELÖPPNING, f. 2. Öppningen emellan skänklarna eller benen på ett cirkelinstrument.

CIRKLA, v. a. 1. 1) Afpassa, afmäta med cirkel. — 2) (fig.) Med öfverdrifven noggrannhet och kall beräkning afpassa. *C. sina ord*. Brukas mest i part. pass. såsom adjektiv. — *Cirklande*, n. 4. o. *Cirkling*, f. 2.

CIRKLAD, a. p. 2. (fig.) 1) (om person) Öfverdrifvet och med kall beräkning afmätt, i skick, tal, uppförande. o. s. v. *Vara c. i sitt tal, i sitt väsende.* — 2) (om sak) Öfverdrifvet noggrann, noga afmätt och beräknad. *C-t tal, skick, uppförande. C-e ord. C. stil.* — *Syn.* Afmätt, Konstlad, Sökt.

CIRKLADT, adv. På ett cirkladt sätt. *Tala c.* — *Syn.* Afmätt, Konstladt.

CIRKULATION, si'rrkulatschön, f. 5. Kretslopp; omlopp. *Blodets c.*, dess omlopp i kroppens ådror. *Myntens c.*, dess omlopp i allmänna rörelsen. Äfv. *Circulation*.

CIRKULATIONSBRUK, si'rrkulatschönsbruk, n. 5. (landtbl.) Åkerbruksmetod, bestående uti en systematisk omväxling af olika växtslag på samma del af den brukade jorden, hvarvid denna indelas i flera lotter, som hvar efter annan besås med olika sädeslag, foder- och rotväxter, så att hvarje lott, sedan den först blifvit behörigen gödslad, årligen besås med ett nytt växtslag, innan den, efter ett visst antal skördar, ånyo gödglas. Kallas äfv. Omloppsbruk.

CIRKULERA, v. n. 1. Vara i omlopp. *Blodet c-r i människokroppen. Låta myntet c. i allmänna rörelsen.* — Äfv. *Circulera*. — V. a. (kem.) Sades fordom om ett numera aflagadt sätt att digerera. — *Cirkulerande*, n. 4. o. *Cirkulering*, f. 2.

CIRKULERKOLF, si'rrkulärkå'lv, m. 2. pl. — *kolfvar*. (kem.) Benämning på ett slags kolfvar med hatt, som nyttjades vid cirkulering.

CIRKULÄR, si'rrkulär, n. 5. o. 5. Skrifvelse, bref af lika lydelse, som skickas till flera personer. — Äfv. *Circulär*. — *Syn.* Cirkulärskrifvelse, Cirkulärbref, Rundbref.

CIRKULÄRBREF, -- lä'rbrév, n. 5. och **CIRKULÄRSKRIFVELSE**, -- lä'rskri'vällse, f. 5. Se *Cirkulär*.

CIRKUMFILISNÄRT, ---- snä'rrt, m. 5. (fam. skämtv.) Liten prydlig släng, som man gör vid skrifning.